ALIANȚA PENTRU AGRICULTURĂ ȘI COOPERARE

Nr. 310072025/10.07.2025

Către:

MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE
Oana-Silvia ȚOIU,

CC:

GUVERNUL ROMÂNIEI
Domnului Premier Ilie Gavril BOLOJAN,

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE
Domnului Ministru, Florin-Ionuț BARBU,

MINISTERUL ECONOMIEI, DIGITALIZĂRII, ANTREPRENORIATULUI ȘI TURISMULUI,
Domnului Ministru Dinel-Radu MIRUȚĂ,

Ref: Revizuirea Articolului 29 din Acordul de Asociere UE–Ucraina (ZLSAC) – impact și poziție a sectorului agroalimentar din România

Stimată Doamnă Ministru,

Având în vedere investirea dumneavoastră în funcția de Ministru, vă felicităm, vă dorim mult succes în această responsabilitate majoră, într-un context complex, vă dorim putere de muncă, bune intenții și disponibilitate de implicare pentru a implementa cele mai bune măsuri pentru reprezentarea cu verticalitate, vigilență, perseverență și gândire strategică pentru dezvoltarea economică a României.

În numele fermierilor și a cooperativelor din România, reprezentați prin organizațiile membre ale Alianței pentru Agricultură și Cooperare – Federația Națională PRO AGRO, Liga Asociațiilor Producătorilor Agricoli din România – LAPAR, Uniunea Națională de Ramură a Cooperativelor din Sectorul Vegetal – UNCSV și Asociația Forța Fermierilor – AFF, în contextul publicării detaliilor privind **revizuirea articolului 29 din Zona de liber schimb aprofundat și cuprinzător (ZLSAC) UE-Ucraina,** recunoaștem unele eforturi de a găsi un echilibru în extinderea concesiilor suplimentare către Ucraina, dar persistă preocupări serioase, în special în ceea ce privește tratamentul sectoarelor sensibile. Propunerea de creștere a cotelor pentru păsări de curte (+30%), ouă (+300%), porumb (+54%), și în special pentru zahăr (+498%), miere (+583%) și liberalizarea unor produse lactate continuă să reprezinte provocări semnificative pentru sectoarele afectate conform anexă.

Dimensiunea concesiunii este disproporționată pentru unele dintre aceste sectoare agricole sensibile și lasă producătorii expuși și fără sprijin, într-un moment în care aceste sectoare sunt deja sub presiunea liberalizării anterioare și viitoare a comerțului cumulativ. De asemenea, este important să subliniem faptul că liberalizările totale acordate ridică probleme serioase - atât imediate, așa cum se observă în cazul sectorului ciupercilor, care

se află deja sub presiune, cât și pe termen mai lung, în special în cazul diferitelor produse lactate care au fost liberalizate în totalitate.
Există, de asemenea, multe întrebări nesoluționate cu privire la modul în care perturbările pieței vor fi evaluate în practică pentru activarea măsurilor de salvgardare. După cum s-a văzut în timpul discuțiilor privind măsurile comerciale autonome (MCA), a existat o discrepanță notabilă între datele prezentate de Comisie și experiența trăită de producătorii din toate statele membre.

În plus, este necesară o mai mare claritate cu privire la modul în care va fi pusă în aplicare condiționalitatea, în special în ceea ce privește standardele de producție. Transpunerea legislației este un lucru; asigurarea punerii în aplicare efective și a conformității pe teren este cu totul altceva.

În contextul discuțiilor privind revizuirea acordului comercial dintre Uniunea Europeană și Ucraina, și având în vedere impactul semnificativ pe care acesta îl va avea asupra sectorului apicol subliniem o serie de aspecte cu care se confruntă apicultura românească.

În primul rând dorim să subliniem faptul că România produce aproape dublul consumului de miere. Prin urmare, țara noastră are nevoie de o piață de export solidă pentru miere, nu de importuri. Importurile de miere extra-comunitară, cu prețuri reduse, generează o concurență neloială produsului românesc și împiedică valorificarea producțiilor autohtone. S-a solicitat anterior introducerea de licențe de import pentru produsele apicole, însă acest lucru nu s-a concretizat și vă rugăm să reconsiderați acest aspect.

Amploarea concesiei privind importurile din Ucraina este disproporționată (+583%) într-un moment în care sectorul este supus acestei presiuni încă din anul 2022. Este foarte important să subliniem ca pe acest fond, s-au suprapus o serie de factori, în special climatici ce au generat în primăvara anului 2025 mortalități fără precedent în Romania și la nivelul Uniunii Europene și care au determinat un regres important al sectorului. În momentul de față, apicultorii români nu mai sunt interesați să își refacă și să își dezvolte stupinele din cauza lipsei fondurilor necesare pentru întreținerea acestora, lipsă generată de creșterea cheltuielilor de producție cu aproape 40%, în condițiile în care prețul de comercializare s-a menținut foarte scăzut din cauza acestor importuri.

Facem apel pentru stoparea acestor importuri masive de miere din Ucraina, atât în România cât și în Uniunea Europeană și încheierea unui acord care să nu aibă influență negativă asupra sectorului apicol. În condițiile în care aceste cote de import vor rămâne la un nivel ridicat, sectorul va avea nevoie de un sprijin financiar suplimentar acordat direct pe familia de albine.

Cultivatorii de sfeclă și întreg sectorul zahărului își manifestă îngrijorarea privind impactul profund negativ pe care îl va avea asupra sectorului zahărului românesc și european, propunerea de cotă de import anuală de 100,000 tone, cu taxe vamale zero pentru zahărul alb - o cantitate imensă care ar perturba negativ balanța zahărului din UE și, mai ales, piața din România - puternic afectată de aceste importuri și în trecut.

Poziția noastră, și a sectorului este împotriva oricăror importuri de zahăr peste cota anuală existentă înainte de război, de 20.070 tone, și cerem introducerea de clauze de salvgardare clare și automate în cazul perturbării pieței de zahăr din România sau din Uniunea Europeană.

În ciuda măsurilor salutare luate de MADR privind importurile de zahăr (OUG 126/2023, prelungită recent până la 31 decembrie 2025), cantități semnificative de zahăr cu origine Ucraina pătrund în țară prin livrări

intracomunitare, ducând la perturbarea pieței, cu efecte negative asupra producției naționale de zahăr din sfeclă și asupra veniturilor fermierilor români.

Ca urmare a acestor influențe negative, suprafața cultivată cu sfeclă a scăzut, în România, la puțin peste 14,000 hectare în anul de piață 2025/26, o scădere de peste 40% față de 2024/25.

Facem apel pentru stoparea importurilor masive din Ucraina și încheierea unui document DCFTA care să nu afecteze producția agricolă și siguranța alimentară din România.

În ultimul an, fermierii și producătorii din întreaga UE au demonstrat impactul grav al importurilor ucrainene și al dezechilibrelor comerciale. Pe măsură ce se profilează noi acorduri comerciale, aceste îngrijorări s-au intensificat, manifestându-se prin proteste și blocaje la frontieră în mai multe state membre. Această nemulțumire generalizată subliniază urgența unui răspuns din partea UE care să includă cu atenție considerentele prezentate mai sus în cadrul elaborării liberalizării comerțului în temeiul articolului 29 din Acordul de asociere.

În acest sens, în contextul intensificării negocierilor pentru revenirea la prevederile Acordului de Asociere, vă solicităm să susțineți următoarele elemente esențiale pentru fermierii români, România și pentru menținerea echilibrului pieței agroalimentare europene**:**

1. **Menținerea contingentelor tarifare (TRQ) și a tarifelor negociate inițial în cadrul Acordului de Asociere**. Acestea au fost gândite tocmai pentru a proteja sectoarele sensibile din UE și pentru a limita distorsiunile de piață rezultate din diferențele structurale majore dintre agricultura ucraineană și modelul agricol familial predominant în UE.
2. **Revizuirea mecanismului de frânare de urgență introdus prin acord**. Pragurile propuse sunt mult prea ridicate, iar lista produselor protejate este insuficientă. **Solicităm extinderea acestui mecanism pentru a include produse precum lactatele, cartofii, procesarea cerealelor și semințelor oleaginoase** care riscă să fie grav afectate de reorientări rapide ale producției ucrainene de mare capacitate, cu flexibilitate și adaptare rapidă în funcție de oportunități, fără a respecta aceleași standarde de producție ridicate precum cele din UE.
3. **Prevenirea efectelor ireversibile ale supra-liberalizării comerciale**. În actualul context geopolitic instabil, această creștere a cotelor ar trebui evaluată cu prudență extremă. Odată implementată, revenirea asupra acestor măsuri va fi dificilă și cu impact limitat, chiar și în cazul unor distorsiuni grave de piață.
4. **Păstrarea integrității pieței unice a UE și evitarea dezechilibrelor comerciale**. Liberalizarea comerțului cu Ucraina trebuie analizată în paralel cu alte acorduri comerciale în curs de negociere (ex: MERCOSUR) pentru a preveni suprasaturarea pieței și declanșarea unor măsuri protecționiste la nivel național.
5. **Condiționarea accesului suplimentar pe piața UE de respectarea standardelor de producție și reglementare ale Uniunii**. Transpunerea legislației trebuie dublată de un control strict și eficient al conformității, aplicat la frontieră. Accesul preferențial nu trebuie să compromită siguranța alimentară sau sănătatea publică.
6. **Introducerea unor clauze de salvgardare clare și automate**, mai ales pentru produse cu impact direct asupra securității alimentare, precum zahărul, având în vedere scăderea drastică a suprafețelor cultivate cu sfeclă de zahăr, de la an la an, ca efect direct al acestor importuri.

ALIANȚA PENTRU AGRICULTURĂ ȘI COOPERARE

Datele recente privind revizuirea Articolului 29, ce includ majorări alarmante ale cotelor pentru produse sensibile: zahăr (+498%), miere (+583%), ouă (+300%), porumb (+54%) și carne de pasăre (+30%), arată că direcția liberalizării propuse este dezechilibrată și nefundamentată pe realitățile de piață din România și alte state membre aflate în proximitatea Ucrainei.

Având în vedere cele menționate atât în prezenta adresă, cât și în adresele noastre anterioare transmise pe acest subiect, Stimată doamnă Ministru Oana-Silvia ȚOIU, dorim să vă solicităm următoarele:

1. **Să transmiteți o poziție fermă din partea MAE în favoarea menținerii unor măsuri de protecție a producției agricole europene și naționale;**
2. **Să susțineți revizuirea și limitarea prevederilor Articolului 29 din Acordul ZLSAC conform solicitărilor de mai sus;**
3. **Să militați pentru introducerea de clauze automate de salvgardare, transparente și aplicabile imediat în caz de perturbare a pieței oricărui stat membru;**
4. **Modificarea și completarea OUG 126/2023 cu modificările și completările ulterioare actualizând lista de produse din Ucraina pentru care este necesară licență de import cu cartofi, produse apicole și produse rezultate din procesarea cerealelor și semințelor oleaginoase.**
5. **Extinderea cerințelor de import pe bază de licență și pentru import cu făină și tărâță de grâu, precum și ulei de floarea soarelui din Republica Moldova.**
6. **Să continuați sprijinirea poziției producătorilor și a cooperativelor din România în cadrul procesului de negociere cu instituțiile europene.**

Vă mulțumim pentru înțelegere și pentru eforturile constante de apărare a intereselor agriculturii românești.

Cu considerație,

În numele tuturor membrilor și organizațiilor membre,

ORGANIZAȚIE	PREȘEDINTE	SEMNĂTURĂ ȘI ȘTAMPILĂ
PRO AGRO	Ionel ARION	
LAPAR	Nicolae VASILE	
UNCSV	Mircea BĂLUȚĂ	

AFF	Vlad MACOVEI	

Despre organizațiile membre ale Alianței pentru Agricultură și Cooperare

PRO AGRO – Federaţia Naţională a Producătorilor din Agricultură, Industria Alimentară și Servicii Conexe din România este o organizaţie profesională înfiinţată în anul 2012 de și pentru producătorii din agricultură, industria alimentară și servicii conexe din România, în vederea promovării, reprezentării, susţinerii și apărării intereselor membrilor organizaţiilor profesionale reprezentative la nivel naţional în raport cu instituţiile europene și naţionale, publice sau private. Scopul Federației Naționale PRO AGRO este atins prin participare activă ca și partener de dialog în procesul de legiferare, dar și prin inițierea de acte normative atunci când se impune. Pentru informații suplimentare: www.federatiaproagro.ro.

LAPAR – Liga Asociațiilor Producătorilor Agricoli din România este o organizație profesională, neguvernamentală și independentă, constituită în anul 2001 prin asocierea voluntară dintre asociații profesionale și societăți comerciale. LAPAR reprezintă interesele producătorilor agricoli în relația cu instituțiile Administrației centrale, precum și cu alte asociații și federații, interne și internaționale, responsabile cu gestionarea politicilor și programelor pentru agricultură, respectiv cu atragerea fondurilor destinate activității din agricultură. LAPAR este co-fondator Alianța pentru Agricultură și Cooperare, care este membru COPA-COGECA. LAPAR este, de asemenea, membru fondator OIPA Cereale, membru în Consiliul Național al Întreprinderilor Private Mici și Mijlocii din România (CNIPMMR) și membru EURAF. Pentru informații suplimentare: www.lapar.ro.

UNCSV – Uniunea de Ramură Națională a Cooperativelor din Sectorul Vegetal este o organizație profesională umbrelă a cooperativelor din sectorul vegetal înființată în 2017, care răspunde provocărilor cu care se confruntă membrii săi din cele 63 de cooperative agricole. Aceasta reprezintă și apără interesele cooperativelor agricole din sectorul vegetal în relația cu autoritățile statului, organisme naționale și internaționale. Scopul ei primordial este susținerea și promovarea valorilor cooperatiste, inclusiv prin exemple de succes și schimburi de experiență, a mijloacelor și metodelor de creștere a eficienței economice a cooperativelor agricole, de specializare, dezvoltare, consolidare și concentrare a activității cooperativelor agricole autohtone pentru a contribui concret la echilibrarea pozitivă a balanței comerciale cu produse agroalimentare din România. Pentru informații suplimentare: www.uncsv.ro.

Asociația Forța Fermierilor (AFF) este o organizație profesională legal constituită și care reprezintă interesele tuturor categoriilor de producători agroalimentari din România, indiferent de mărime, sector sau regiune. AFF se luptă pentru drepturile și interesele legitime a peste 20.000 de membri înscriși direct sau care fac parte din organizații afiliate la Asociația Forța Fermierilor. AFF acordă gratuit membrilor consultanță juridică și pentru accesarea fondurilor europene, precum și suport mediatic și de petiționare pentru toate problemele sesizate de către membri. AFF este partener de dialog instituțional al autorităților publice centrale și locale, pentru atingerea obiectivului membrilor noștri de a pune agricultura în ofensivă. Pentru informații suplimentare: www.fortafermierilor.ro.